

O maloj ušari (*Asio otus*)

Izgled

Mala ušara (ili utina) spada u sove srednje veličine sa dužinom tela između 35 i 40 cm i rasponom krila od 85 do 95 cm. Masa tela retko prelazi 350 grama. Kao i kod ostalih ptica grabljivica ženke su nešto veće od mužjaka. Prepoznatljive su po uškama – uzdignutom perju na vrhu glave. Upravo ova karakteristika im je dala naziv. Oglašavanje mužjaka je tiho hukanje koje se može čuti sa drveća ili dok ptica leti. Ženka ima nešto kmečaviji glas. Oglašavanje mladih ptica je izuzetno prodorno; podseća najviše na škripanje ljuljaške i može se čuti i sa daljine od preko 2 km.

Rasprostranjenje i brojnost

Male ušare žive u Severnoj Americi, Severnoj Africi, većem delu Evrope i Azije. Severne populacije se delimično sele zbog nedostatka hrane, dok se u umerenom pojasu redovno sakupljaju u manja ili veća zimska jata. Ova pojava je još uvek nedovoljno poručena. Procenjeno je da se u Srbiji gnezdi oko 11.000 parova, a u Vojvodini oko 3.500 parova ove vrste. To malu ušaru čini najčešćom i najbrojnijom sovom u Srbiji.

Staništa i gnežđenje

Staništa malih ušara su pre svega otvoreni tereni uz rubove šuma, drvorede, parkove, voćnjake, manje grupe drveća. Ne grade gnezda, već koriste ili preotimaju gotova od svraka, sivih vrana ili drugih ptica. Preferiraju gnezda smeštena na četinarima, posebno na stablima sa gustom krošnjom (tuja, smrča). Ženka polaže prosečno 3-5 jaja u razmacima od po 2 dana u periodu od polovine marta do kraja aprila. U godinama sa izvanrednom ponudom hrane (gradacije voluharica i ostalih glodara) imaju veći broj mladunaca ili se gnezde čak 2 puta. Mladi izlaze iz jaja nakon 28 dana, a iz gnezda nakon 25 dana od izleganja. Sa 7 nedelja su potpuno sposobni da lete, ali ostaju sa roditeljima još oko 2 meseca dok se potpuno ne osamostale.

Ishrana

Mala ušara najčešće lovi plen u niskom letu pored živica ili ruba šume, ređe sa osmatračnice. Novija istraživanja u Srbiji su pokazala da su njihova osnovna hrana mali sisari (poljske voluharice i miševi). Glodari kojima se utine hrane predstavljaju potencijalno štetne i zarazne organizme koji prete ljudskoj populaciji i ekonomiji. Sove neškodljivo i efikasno regulišu njihovu brojnost štedeći nam velika materijalna sredstva i čuvajući našu zivotnu sredinu.

Status zaštite

Male ušare su na teritoriji Srbije zaštićene kao prirodna retkost *Uredbom o zaštiti prirodnih retkosti* iz 1993. godine i zabranjeno je njihovo uznemiravanje, hvatanje i ubijanje tokom cele godine. Takođe, po *Zakonu o lovstvu* iz 2006. godine zaštićene su trajnom zabranom lova i za njihovo ubijanje ili drugo uništavanje je predviđena kazna od 150.000 dinara!.

Tekst i priprema: *Milan Ružić*

Fotografije: *Katarina Paunović* (www.wild-serbia.com) i *Milan Ružić*

Copyright: www.josifpancic.com. Zabranjeno neovlašćeno kopiranje i korišćenje teksta i fotografija.